

Waterschap Veluwe

WATER / SCHAP
Vallei & Eem

Voorstel aan algemeen bestuur

Van: Werkgroep Financiële zaken
D.d.: 17 februari 2011

Betreft: Uitgangspunten, Meerjarenraming(en) en Begroting(en)

1. Voorstel

De algemeen besturen wordt gevraagd in te stemmen met:

- a. aanpassing van de Planning & Control cyclus 2011;
- b. programma indeling;
- c. Planning & Control cyclus 2012;
- d. geformuleerde uitgangspunten.

2. Eerdere besluiten/Beleidskaders

Op 15/16 december 2010 hebben de algemeen besturen van beide waterschappen ingestemd met ambtelijke integratie per 1-1-2012 en bestuurlijke fusie per 1-1-2013. Per 1 januari 2013 start het nieuwe waterschap. Tot 1 januari 2013 behouden beide waterschapsbesturen dezelfde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden als in de huidige situatie. De twee algemeen besturen bepalen het beleid in en behouden hun budgetrecht over hun gebied. Daartoe stellen zij het eigen Waterbeheerplan vast. De twee dagelijkse besturen zijn dus primair gericht op het realiseren van het eigen Waterbeheersplan, de jaarcyclus conform de begroting en eventuele aanvullende bestuursopdrachten c.q. vragen.

In paragraaf 4.3.2. van het *Integraal beslisdocument fusie Waterschappen Vallei & Eem en Veluwe* is de bestuurlijke relatie tussen de twee waterschapsbesturen en de directie met twee typen afspraken gekarakteriseerd:

- *Afspraak m.b.t. regulier werk*: dit type afspraken heeft primair betrekking op werkzaamheden die worden verricht om het beleid van de twee waterschappen, dag in dag uit, uit te voeren. Regulier werk wordt op basis van een meerjarenperspectief steeds geprogrammeerd, voortkomend uit het Waterbeheerplan, de jaarbegroting en andere beheers- en onderhoudsplannen van beide waterschappen.
- *Afspraak m.b.t. bijzondere bestuursopdrachten*: bij bijzondere opdrachten gaat het om niet in de begroting opgenomen werk. De organisatie van bijzondere opdrachten vraagt om korte lijnen met de primair verantwoordelijken; de terugkoppeling van bijzondere opdrachten vraagt om korte lijnen met het bestuur.

Voor de periode van ambtelijke integratie tot de start van het nieuwe waterschap is in paragraaf 4.3.4. de volgende set afspraken vastgelegd:

- opdrachtgever-/nemerschap aan de werkorganisatie is op dezelfde manier georganiseerd; de inzet van de samenwerkingsorganisatie vindt plaats op basis van afspraken zoals in paragraaf 4.3.2 zijn geformuleerd;
- de jaarcyclus is voor beide waterschappen gelijk;
- gedurende de samenwerkingsperiode vindt reeds zoveel mogelijk standaardisatie van beleid, afspraken, producten en diensten plaats. Dit om een optimaal kwalitatief en financieel effect te bereiken.

Dit voorstel is afgestemd op het voorstel, alternatief 2 van van de "Discussie notitie groeipad bestuurlijke samenwerking Waterschap Veluwe en Waterschap Vallei & Eem".

3. Probleemstelling

Probleem:

Afgesproken is dat de jaarcyclus voor 2012 aan elkaar gelijk is. Het eerste bestuursdocument waarvoor dit van toepassing is, is de Begroting 2012. Naast de begroting kijkt ook de meerjarenraming vooruit. Beide instrumenten zijn nu niet aan elkaar gelijk.

Toelichting:

Elk waterschap kent zijn eigen bestuurs- en beheerscyclus. Voor 2011 omvat de bestuurscyclus de documenten:

Waterschap Vallei & Eem (conform AB-besluit 16 december 2010)	In AB	Waterschap Veluwe (conform AB-besluit 3 maart 2010)	In AB
Jaarverslag 2010	mei	Jaarverslag2010	april
		Bestuursrapportage 2011 1 (grondaankopen, stand van zaken onderhanden werk, herziening raming 2011)	april
Visie Effect Rapportage 2011 (inclusief meerjarenraming 2012- 2016)	juni	Evaluatie Waterbeheersplan	juni
Voortgangsrapportage 2011	september	Bestuursrapportage 2011 2	juni
		Bestuursrapportage 2011 3	november
Begroting 2012	1december	Beleidsbegroting 2012 inclusief meerjarenvisie 2012-2016	november
Uitvoeringsinformatie 2012 (vast te stellen door dijkgraaf en heemraden)	december	Beheerbegroting 2012 (vast te stellen door dijkgraaf en heemraden)	november

Elk waterschap kent daarnaast t.b.v. de ambtelijke sturing in de beheerscyclus zijn eigen set van documenten. Dit is een zaak van het college van dijkgraaf en heemraden en de directie en na de plaatsing van het management is dit één van de uitdagingen van hen om daarin uniformiteit te realiseren.

Ook de meerjarenraming zal zoveel mogelijk identiek moeten zijn. Bij Waterschap Vallei & Eem is die opgenomen in de Visie Effect Rapportage 2011 (VER). Naast de meerjarenraming is deze VER ook de evaluatie van het Waterbeheersplan alsmede hoe in te spelen om nieuwe (externe) ontwikkelingen. Bij Waterschap Veluwe is afgesproken dat er een apart document "Evaluatie Waterbeheersplan" komt. Bij de behandeling van de Planning & Control-cyclus 2010 op 3 maart 2010 heeft het algemeen bestuur van Veluwe besloten in 2010 geen meerjarenbeleidsbegroting op te stellen, maar de meerjarenraming op te nemen in de begroting 2011.

4. Oplossingsrichting en eventuele alternatieven

4.1. Bijstelling bestuurscyclus 2011

Het college van dijkgraaf en heemraden en de algemeen besturen wordt in overweging gegeven te kiezen tussen voor 2011 de cyclus te volgen zoals vastgesteld door het eigen algemeen bestuur of voor de uniformiteit een heroverweging te doen.

Visie effect rapportage (WVE), meerjarenbeleidsbegroting (VEL)

Beide waterschappen hebben een Waterbeheersplan 2010-2015. Tot 1 januari 2013 bepalen de twee algemeen besturen het beleid in en behouden hun budgetrecht over hun gebied. Evaluatie van het eigen beleid, zoals vastgelegd in het waterbeheersplan hoort daartoe. Daarbij wordt per waterschap in beeld gebracht hoever het staat met de voortgang, noodzakelijke bijstellingen en afwijkingen van het bij de begroting 2011 vastgestelde meerjarenperspectief. Externe ontwikkelingen (denk aan Bestuursakkoord Water) die effect hebben op het beleid worden ook zichtbaar gemaakt. Ook wordt inzicht gegeven in de financiële consequenties voor investeringen en jaarlijkse kosten van de noodzakelijke bijstellingen.

Als werkwijze gebruiken beide waterschappen hun eigen methodiek. Door beide evaluaties beschikbaar te stellen aan beide algemeen besturen kan het algemeen bestuur van elk waterschap de bijstelling beoordelen op effecten na de fusie.

Voor Waterschap Vallei & Eem betekent dit dat de meerjarenraming geen onderdeel te laten zijn van de Visie Effect Rapportage.

Voor Waterschap Veluwe betekent dit dat de evaluatie breder is dan alleen het Waterbeheersplan, omdat op basis van externe ontwikkelingen ook overige beleid wordt geëvalueerd.

Alternatief is dat beide waterschappen respectievelijk hun VER en Evaluatie waterbeheersplan maken. Het nadeel is dat dan geen onderlinge vergelijking mogelijk is en dat niet alle consequenties vanaf 2013 in beeld komen.

Voorgesteld wordt in de begroting 2012 op te nemen een meerjarenraming 2012-2017 met de reguliere kostenontwikkeling op taak en programmaniveau voor het waterschap en daarbij rekening te houden met het besparingspotentieel van de ambtelijke integratie en fusie per 1-1-2013 (gelijke verdeling voordelen over beide waterschappen).

Tevens wordt voorgesteld een indicatieve meerjarenraming 2013-2017 te maken voor het nieuwe waterschap. Deze indicatieve meerjarenraming volgt de kostenontwikkeling van de meerjarenramingen per waterschap, maar houdt tevens rekening met:

- al genomen besluiten tot uniformering beleid;
- besparingen door de fusie;
- mogelijke fusie- en desintegratiekosten;
- voor de berekening van de tarieven Watersysteemheffing een indicatieve inschatting van kostentoedeling.

In het voorjaar van 2012 vindt dan opnieuw evaluatie van het beleid plaats. Tevens is er dan meer duidelijkheid ten aanzien van verdere uniformering van het beleid. Dit geheel met een meerjarenraming kan dan in één document aan de algemeen besturen van beide waterschappen worden aangeboden. In den lande worden voor een dergelijk document verschillende titels gegeven. Voorgesteld wordt te kiezen voor de term Voorjaarsnota.

Alternatieve namen zijn Perspectievennota, Meerjarenbeleidsbegroting, Beleidsevaluatie of Meerjarenraming.

Begroting 2012

Aangezien de jaarcyclus voor 2012 aan elkaar gelijk is, betekent dit dat de begrotingen 2012 identiek moeten zijn. Dit vraagt een gelijke set van uitgangspunten voor deze begroting. Daarnaast zal het model en lay-out Begroting zoveel als mogelijk identiek moeten zijn. Overigens zijn de verschillen op dit moment beperkt, aangezien beide waterschappen voldoen aan de eisen van het Waterschapsbesluit en het besluit Comptabiliteitsvoorschriften Waterschappen.

De besluitvorming over de begrotingen 2012 gaat conform de per waterschap gebruikelijke procedure. Ook hierbij wordt voorgesteld dat de besturen over beide begrotingen kunnen beschikken om e.e.a. op elkaar af te kunnen stemmen en te bezien op consequenties na de fusie.

Ook ten aanzien van de Uitvoeringsinformatie/Beheersbegroting wordt voorgesteld ook deze identiek te maken. De term Uitvoeringsinformatie is de term die Waterschapsbesluit noemt daarom wordt voorgesteld deze te gebruiken.

De Jaarcyclus 2011 wordt dan:

Vallei & Eem	tbv Nieuw waterschap	Veluwe	AB
Jaarverslag 2010		Jaarverslag 2010	april/ mei
		BURAP1	april
Visie Effect Rapportage 2011		Evaluatie Beleid/Waterbeheersplan	juni
		BURAP2	juni
Voortgangsrapportage 2011			september
		BURAP3	oktober
Begroting 2012 incl. meerjarenraming 2012-2017		Begroting 2012 incl. meerjarenraming 2012-2017	november
	Meerjarenperspectief 2013-2017		november
Uitvoeringsinformatie 2012 vast te stellen door DenH		Uitvoeringsinformatie 2012 vast te stellen door DenH	

Jaarcyclus 2012 en 2013

In 2012 zijn er nog steeds twee waterschappen. Door de fusie per 1 januari 2013 zal de voorjaarsnota en begroting er zijn voor de nieuwe organisatie.

Als Jaarcyclus 2012 wordt voorgesteld:

Vallei & Eem	tbv Nieuw waterschap	Veluwe	AB
Jaarverslag 2011		Jaarverslag 2011	mei
BURAP1		BURAP 1	juni
	Voorjaarsnota (incl. indicatieve Meerjarenraming 2013-2016)		juni
BURAP2		BURAP2	oktober
	Begroting 2013 (incl. meerjarenraming 2013-2018)		jan. 2013
	Uitvoeringsinformatie 2013		jan. 2013

De begroting 2013 en de Meerjarenraming 2013-2018 kan pas worden opgesteld in de eerste vergadering van het algemeen bestuur van het nieuwe waterschap. Informeel zal deze al in het najaar van 2012 worden behandeld.

In 2013 is de Jaarcyclus dan als volgt:

Vallei & Eem	Nieuw waterschap	Veluwe	AB
Jaarverslag 2012		Jaarverslag 2012	mei
	BURAP 1		juni
	Voorjaarsnota (incl. Meerjarenraming 2014-2019)		juni
	BURAP 2		oktober
	Begroting 2014		november
	Uitvoeringsinformatie 2014		november

4.2. Algemene uitgangspunten begroting 2012

Basis voor de begroting 2012 is de vastgestelde begroting 2011 inclusief meerjarenperspectief, aangevuld met externe ontwikkelingen.

In het *Integraal beslisdocument fusie Waterschappen Vallei & Eem en Veluwe* is aangegeven dat de ambtelijke integratie een besparing op gaat leveren. Een deel daarvan wordt al in 2012 gerealiseerd. Dit deel van het besparingspotentieel van de ambtelijke integratie komt 50-50 ten bate van beide waterschappen.

Ten aanzien van het model wordt voorgesteld dat wordt aangesloten bij de huidige modellen en bij verschillen op basis van "Best practise" een keus wordt gemaakt. Ten aanzien van de programma's komen deze al grotendeels overeen en wordt voorgesteld in te stemmen met:

Vallei & Eem kent:	Veluwe kent:	Voorstel:
Veilige dijken	Veiligheid	Veiligheid
Voldoende en Schoon Water	Waterbeheer	Voldoende en Schoon Water
Zuiveren van afvalwater	Waterketen	Waterketen
Bestuur en Belastingen	Bestuur en Bedrijfsvoering	Bestuur en Belastingen *)

*) Overeenkomstig de voorschriften is bedrijfsvoering geen programma, maar een afzonderlijke paragraaf in de begroting.

Vanaf 2011 draagt het waterschap alle kosten van de muskusrattenbestrijding en draagt elk waterschap bij in de € 81 miljoen van de gezamenlijke waterschappen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het aandeel in de bijdrage HWBP wordt aangemerkt als een immateriële activa, die in 35 jaar wordt afgeschreven. Bij Waterschap Vallei & Eem is dit ook zo vastgelegd in de begroting 2011. Dit is bij waterschappen de meest gebruikelijke werkwijze, maar er zijn grote verschillen tussen waterschappen. De Unie van Waterschappen doet nog een poging om met een advies te komen. Mocht dit afwijken van ons uitgangspunt, dan volgt een nieuw voorstel.

Met de vastgestelde begrotingen 2012 worden budgetten toebedeeld aan afdelingen. Dit vormt de basis voor hun afdelingsplan 2012. Mocht blijken dat er afwijkingen gaan ontstaan van de vastgestelde begrotingen 2012, dan wordt een eerste wijziging van de begrotingen 2012 begin 2012 voorgelegd aan de algemeen besturen van beide waterschappen.

4.3. Financiële uitgangspunten

Dit betreft uitgangspunten t.a.v. ontwikkeling van kosten en heffingseenheden alsmede uitgangspunten voor de bijzondere situatie van één ambtelijke organisatie t.b.v. twee waterschappen. Ten aanzien van de kostenontwikkeling is uitgegaan van de laatste bekende cijfers van o.a. centraal planbureau. Mocht gedurende de komende maanden blijken dat er andere prognoses komen zal een nieuw voorstel worden gemaakt.

Voor de heffingseenheden is de jaarrekening 2010 de basis.

Kostenontwikkeling

Omschrijving	Voorstel
<i>Rente voor kortlopende leningen</i> 2012 + 2013	1,5%
2014 t/m 2016	2,0%
Rente voor langlopende leningen:	
- 5-jaars leningen	4,0%
- 10-jaars leningen	4,5%
<i>Stijging personeelskosten</i> CAO-verhoging (incl. sociale lasten) 2012 t/m 2016	2,0%
Algemene inflatie 2012 t/m 2016	2,0%

Ontwikkeling heffingseenheden

Omschrijving	Voorstel
<i>Vervuilingseenheden</i> Bedrijven	0,5%
Huishoudens	0,5%
<i>WOZ-eenheden</i> Volume stijging	0,5%
Natuur en overig ongebouwd	Conform begroting 2011
Ingezetenen	0,5%

5. Consequenties t.a.v. geld, organisatie en communicatie

Beide waterschappen voeren hun eigen jaarcyclus uit. Binnen de werkgroep financiën worden afspraken gemaakt t.a.v. uniformering van model en layout. Daarbij wordt een inschatting gemaakt van het "beste van beide". Zodra dit fundamentele keuzes vraagt, wordt dit voorgelegd aan het gezamenlijk d&h-overleg.

6. Risico's en hoe die te beperken

Het belangrijkste risico is het niet tijdig kunnen vaststellen van de begrotingen 2012. Door een detailplanning wordt het hele proces bewaakt.

7. Advies

De algemeen besturen wordt verzocht in te stemmen met:

- Aanpassing van de Planning & Control cyclus 2011
 - voor Vallei & Eem de VER 2011 beperken tot evaluatie van het beleid;
 - voor Veluwe evaluatie waterbeheersplan uitbreiden tot evaluatie van al het beleid;
 - begrotingen 2012 volgens hetzelfde model en layout;
 - idem voor de uitvoeringsinformatie 2012.
- Programma indeling:
 - veiligheid

- voldoende en Schoon Water;
- waterketen;
- bestuur en belastingen.
- Planning & Control cyclus 2012:
 - opstellen gezamenlijke voorjaarsnota.
- Geformuleerde uitgangspunten:
 - besparingen ambtelijke integratie 50-50 verdelen;
 - bijdrage HWBP aanmerken als immateriële activa en in 35 jaar af te schrijven;
 - ontwikkeling rente, loon en prijs;
 - ontwikkeling heffingseenheden.

8. Tijdpad van dit voorstel

	Veluwe	Gezamenlijk	Vallei & Eem
College van d&h	16 maart 2011		16 maart 2011
Commissie F.B.A.	4 april 2011		n.v.t.
Algemeen bestuur	27 april 2011		21 april 2011